

# KLIO POLSKA



Studia i Materiały z Dziejów  
Historiografii Polskiej

XIV

# KLIO POLSKA

Studia i Materiały z Dziejów  
Historiografii Polskiej

XIV

# KLIO POLSKA

Studia i Materiały z Dziejów  
Historiografii Polskiej

XIV

Instytut Historii PAN

Warszawa 2022

## REDAKCJA

Andrzej Wierzbicki (redaktor naczelny, IH PAN), Adam Kozuchowski (redaktor naczelny, IH PAN), Zbigniew Romek (zastępca redaktora naczelnego, Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieysztorza w Pułtusku), Marcin Wolniewicz (sekretarz redakcji), Katarzyna Błachowska (IH UW), Tomasz Ochowski (WZ UW), Rafał Stobiecki (IH UŁ), Anna Zalewska (UMCS)

## RADA NAUKOWA

Hans-Jürgen Bömelburg (Justus Liebig University Giessen, Niemcy), Leonid Gorizontow (Rosyjska Akademia Nauk, Moskwa, Rosja), Hans Henning Hahn (Uniwersytet Carl von Ossietzky, Oldenburg, Niemcy), James Hoops (Babson College, Boston, Stany Zjednoczone), Hassan Ali Jamsheer (prof. em., UŁ, Polska), Maciej Janowski (IH PAN, Polska), Martin Jemelka (Archiwum Masaryka, Praga, Czechy), Iryna Kolesnyk (Narodowa Akademia Nauk Ukrainy, Kijów, Ukraina), Satoshi Koyama (Uniwersytet w Kyoto, Graduate School of Letters, Department of History, Graduate School of Letters Division of History, Japonia), Dušan Kučera (Prague University of Economics and Business, Praga, Czechy), Sławomir Magala (Uniwersytet Erazma w Rotterdamie, Holandia), Jerzy Maternicki (prof. em., UR, Polska), Borys Nosow (Rosyjska Akademia Nauk, Moskwa, Rosja), Milada Polišenská (Anglo-American University of Prague, Czechy), Jan Pomorski (UMCS, Polska), Terrance Weatherbee (Acadia University, Wolfville, Kanada), Jun Yoshioka (Tsuda University, Tokio, Japonia), Krzysztof Zamorski (UJ, Polska), Leonid Zaskilniak (Uniwersytet Lwowski, Ukraina)

## ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN  
Rynek Starego Miasta 29/31  
00-272 Warszawa  
tel. (48 22) 831 02 61, fax (48 22) 831 36 42  
e-mail: [kliopolska@ihpan.edu.pl](mailto:kliopolska@ihpan.edu.pl)  
<http://www.kliopolska-ihpan.edu.pl>

Redakcja i korekta  
Jolanta Rudzińska

Tłumaczenie streszczeń  
Grażyna Waluga

Skład i łamanie  
Marcin Szcześniak

Czasopismo recenzowane  
Wersja elektroniczna jest wersją referencyjną czasopisma  
Tomy w formacie pdf znajdują się na stronie internetowej: [www.kliopolska-ihpan.edu.pl](http://www.kliopolska-ihpan.edu.pl)

© Copyright by Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk  
e-ISSN 2450-8381  
p-ISSN 2450-8373



Warszawa 2022

Z głębokim smutkiem informujemy,  
że 23 lipca 2022 roku zmarł

**profesor Andrzej Wierzbicki**

założyciel i dotychczasowy  
redaktor naczelny „Klio Polskiej”.

Najbliższy numer „Klio Polskiej”  
poświęcony zostanie w całości dorobkowi Profesora  
i Jego miejscu w badaniach nad dziejami historiografii  
oraz w pamięci Jego współpracowników.

## Spis treści

### ARTYKUŁY

- Violetta Julkowska, Rola krytyki historycznej a społeczne zapotrzebowanie na obraz przeszłości narodowej w XIX wieku – refleksje historyka historiografii (The role of historical criticism and the social demand for an image of the national past in the nineteenth century – reflections of a historian of historiography) ..... 11
- Jerzy Maternicki, Konfederacja barska w myśli historycznej szkoły warszawskiej: wizje Władysława Smoleńskiego (The Bar Confederation in the historical thought of the Warsaw School: Władysław Smoleński's visions) ..... 37
- Oleksandr Pestrykov, *Historia Śląska od najdawniejszych czasów do roku 1400* Polskiej Akademii Umiejętności: historiograficzne studium przypadku (*History of Silesia from the earliest times to 1400* by the Polish Academy of Arts and Sciences: A historiographical case study) ..... 69
- Paweł Garbacik, Początki kariery naukowej i praca dydaktyczna Józefa Garbacika w latach 30. XX wieku (The beginnings of Józef Garbacik's academic career and didactic work in the 1930s) ..... 91
- Katarzyna Błachowska, Koncepcja Polski piastowskiej w myśli historycznej II Rzeczypospolitej (The concept of 'Piast Poland' in the historical thought of the Second Polish Republic) ..... 113
- Artur Mękariski, W kręgu kosmogonii i metodologii. Obraz Piastów-herosów w refleksji historycznej Stanisława Zakrzewskiego (1873–1936) (Cosmogony and methodology. The image of the Piast rulers in the historical reflection of Stanisław Zakrzewski, 1873–1936) ..... 133
- Jolanta Kolbuszewska, Wkład socjologów w dorobek polskiej historii kultury okresu międzywojnia (wybrane przykłady) (The contribution of sociologists to the output of Polish cultural history of the interwar period – selected examples) ..... 151

## MATERIAŁY

- Piotr Biliński, Marek Ďurčanský, Korespondencja Jana Karola Kochanowskiego z Jaroslavem Bidlem z lat 1902–1920 ..... 167

## RECENZJE

- Aleksei Rogozin, *Tradycja powstań narodowych i oręża polskiego (1794–1864) w polityce pamięci Drugiej Rzeczypospolitej*, Warszawa 2021 (Emil Noiński) ..... 185

## NOTY RECENZYJNE

- Zbigniew Szmyt, *Zbyt głośna historyczność. Użytkowanie przeszłości w Azji Wewnętrznej*, Poznań 2020 (Rafał Stobiecki) ..... 191
- Mirosław Tryczyk, *Drzazga. Kłamstwa silniejsze niż śmierć*, Kraków 2020 (Rafał Stobiecki) ..... 192
- Adam Leszczyński, *Ludowa historia Polski. Historia wyzysku i oporu. Mitologia panowania*, Warszawa 2020 (Rafał Stobiecki) ..... 194

## Lista recenzentów „Klio Polskiej” 2022

Anna Brzezińska (UŁ)  
Marek Cetwiński (UJD)  
Krzysztof Daszyk (UJ)  
Barbara Klasa (UG)  
Dorota Malczewska-Pawelec (UŚ)  
Grzegorz Markiewicz (UŁ)  
Norbert Morawiec (UJD)  
Jakub Muchowski (UJ)  
Anita Napierała (UAM)

Jarosław Nikodem (UAM)  
Tomasz Pawelec (UŚ)  
Joanna Pisulińska (UR)  
Tomasz Pudłocki (UJ)  
Paweł Sierżęga (UR)  
Andrzej Stępnik (UMCS)  
Maria Stinia (UJ)  
Danuta Zawadzka (UwB)



ISSN 2450-8373



9 772450 837208 2 0 >